

Asiantuntijaryhmän kokous 15.11.2018

Aika: to 15.11. klo 13-16

Paikka: nh. Juhani, OKM (Meritullinkatu 1)

Osallistajat:

- Ylitarkastaja Jukka Haapamäki (ryhmän puheenjohtaja), opetus- ja kulttuuriministeriö
- Suunnittelija Janne Pölönen, Tieteellisten seuran valtuuskunta
- Tietojärjestelmäasiantuntija Jyrki Ilva, Kansalliskirjasto
- Tietoasiantuntija Anna-Kaarina Linna, Turun yliopisto
- Tietoasiantuntija Leena Huiku, Aalto-yliopisto
- Julkaisusuunnittelija Tarja Laakkonen, Laurea-ammattikorkeakoulu
- Asiantuntija Timo Hellgren, Teknologian tutkimuskeskus VTT
- ~~Tietoasiantuntija Otto Auranen, Suomen Akatemia (ESTE)~~
- ~~Business Finland~~
- Projektipäällikkö Joonas Nikkanen, CSC - Tieteen tietotekniikan keskus
- Koordinaattori Minna Ala-Mantila, CSC - Tieteen tietotekniikan keskus

Asialista/muistio

1. Kokouksen avaaminen / ilmoitusasiat

- a. Kohtaan 2 lisätään tiedonkeruun päivitysasiat

2. Syyskuun työkokouksen purku

- a. Tiedonkeruun käsikirjan ohjeet

- Päivitykset tehty syyskuun työkokouksen keskustelun pohjalta. Kommentit pyydetty maantaihin 13.11. mennessä. Lukitseminen marraskuun lopulla.
- Muutokset nähtävillä oranssilla merkittynä käsikirjan luonnoksessa wikin puolella. Käsitteiden ja määrittelyn osalta: <https://wiki.eduuni.fi/pages/viewpage.action?pageId=70191366> Julkaisutyypin osalta: <https://wiki.eduuni.fi/display/cscsuorat/7.5+Julkaisutyypit+2018>
- Aalto-yliopisto kommentoinut aikataulua, tehty jo muutoksia edellisen ohjeistuksen mukaan, joten toivottu että valikoidut muutokset vaikuttaisivat vasta 2019 tiedonkeruuseen. Vuoden 2019 ohjeistukset julkaistaan alkuvuodesta, muutoksista keskusteltua TUHA-julkaisutiedonkeruun yhteistyöryhmän kanssa.

- b. Attribuuttipohjaisuus (kalvot)

- Ei edennyt syyskuun kokouksen jälkeen.
- Helpompi käytettävyys ja yhteentoimivuus (sekä selkeämmät määrittelyt) kuin nykyisessä julkaisutyypiluokituksessa. Attribuuttipohjaisen hyötynä myös parempi kansainvälinen vertautuvuus, sekä kaupallisten palveluiden yhteentoimivuus. Tiedonkeruuseen ja luokkien määrittelyyn lisää joustavuutta. Tietojen syöttöön attribuuttipohjaiseen luokitteluun siirtyminen ei välttämättä juuri vaikuttaisi, mutta hieman voisi yksinkertaistaa etenkin linkkiä Pure-järjestelmästä julkaisutietopalveluun (attribuuttipohjainen luokittelu jo käytössä Puressa, mutta ei Converiksessa). Jokatapauksessa molemmat tavat (nykyinen julkaisutyypiluokitus ja attribuuttipohjainen luokitus) vaativat määrittelytyötä. Mahdollisesta muutoksesta tulisi myös kustannuksia.

- c. Avoin saatavuus

- i. Ei käsitelty. Seuraavaan kokoukseen.

3. Attribuuttipohjaisen luokittelun hahmotelma / julkaisut

- **Päätös: seuraavaan kokoukseen julkaisujen (pl. taidejulkaisut) osalta ehdotuksena täydellisempi luokittelu, joka menee organisaatioille kommentoitavaksi (kommentointi erityisesti oman lähdejärjestelmän yhteentoimivuuden kannalta)**
- Mahdollisesti valittavan uuden attribuuttiluokituksen oltava mahdollisimman selkeä, mieluiten ei-hierarkkinen. Ehdottoman tärkeää olla yhteensopiva nykyisten julkaisuluokitusten kanssa, jotta purkamisen attribuutteihin onnistuu, sekä (mahdollisimman) yhteensopiva CERIF-tietomallin kanssa. Myös sanastot.suomi.fi -huomioitava.
- Attribuutteina voidaan tuoda myös ei-tiedonkeruuseen kuuluvaa tietoa, mutta ensisijaisesti huolehdittava että tiedonkeruun luokat saadaan yhteensopiviksi attribuuttien kanssa. Ei-tiedonkeruuseen kuulumattomia julkaisuja voivat olla esim. posterit.
- Attribuuttiluokittelun muotoilussa huomioitava myös Juulin näkymä
- Vaihtoehtoina: Tiedot voivat lähteä attribuuttipohjaisina organisaatioista, tai muutos voidaan tehdä CSC:llä.
 - Attribuuttipohjaiseksi "hajottaminen" (=muutos tehtäisiin CSC:llä) tarkoittaisi käytännössä sitä, että nykyiset julkaisutyypit pystyttäisiin tuottamaan attribuuteiksi, jolloin organisaatiot voisivat tuoda vielä ns. vanhalla mallilla julkaisujaan esim. siirtymäkauden ajan.
- Julkaisuun liittyvät roolit: CASRAI:n kautta, mahdollisesti CredIT:iä hyödyntäen
- Ammattikorkeakouluille erityisesti tärkeää että ammatillisen julkaisun tunnistaminen helpottuisi, nykyisen luokituksen keuhdeista johtuen ammatillisia julkaisuja usein väärin luokkiin. Attribuuttipohjainen luokittelu voisi vastata paremmin myös ammattikorkeakoulujen tarpeeseen.
- Keskustelussa esiintulleita tarvittavia attribuutteja:
 - Tiedonkeruuluokka (kuuluu rahoitusmalliin / rahoitusmallin ulkopuolinen tieto) >
 - Muoto
 - Kohdeyleisö (tieteellinen / ammatillinen / yleistajuinen)
 - Alkuperäisartikkeli (vs. katsaus)
 - Vertaisarvioitu
 - Rooli (toimitustyön rooli vaaditaan tiedonkeruussa)
 - Artikkelin alaluokat, julkaisu kirjassa / lehdessä / konferenssissa
 - Konferenssiin liittyvä julkaisu (kyllä / ei)
 - Posterit vs. abstrakti, abstrakti vs. konferenssipaperi
 - Proceeding vs. ei
 - Mongografia (kyllä / ei) > tyyppi (kirja / raportti / oppimateriaali)
- Taidejulkaisut. Taidejulkaisujen osalta voidaan edetä TUHA-ryhmässä päätettyjen mukaaan (<https://wiki.eduuni.fi/x/DoFCAw>).
 - Taidejulkaisut voisivat olla osa julkaisuja, mutta selkeämpi jos erillisenä.
 - Kolmen luokan mukaan, myös audiovisuaaliset kolmen luokan mukaan (määppäytyminen i1 ja i2 -luokkiin)

- Taidejulkaisuista alusta: sähköinen vs. ei

1. Tietomallin laajennus / asiantuntijatehtävät

- a. Julkaisutyypit
 - i. Asiantuntijatehtävät: "ansio tutkimustoiminnasta" sanastot.suomi.fi "meriitti" -määrittelyn mukaan. TUHA-sanastoryhmän alaista asiaa. Leena **Huiku (HY)** toimittaa päivitettyt kentät ryhmän käyttöön.
 - ii. **Asiantuntijatehtävistä tarvitaan TEKESin kommentit**
 - iii. **Rakennetaan asiantuntijatehtävistä VIRTAAan vietävä tietomalli, jota pilotoidaan Aallon kanssa. Anna Sunikka (Aalto) otoksen kontaktoinnissa**
- b. Muut
- c. Miten edetään, aikataulu
 - i. Asiantuntijatehtävien aikataulu määritellään myöhemmin, ensin edetään muiden julkaisujen osalta.

2. Muuta

- a. CERIF / OpenAIRE määrittelyn tilanne (<https://wiki.eduuni.fi/x/IRLTB>)
- b. Tavoitteena että OpenAIRE pystyisi harvestoimaan tietoja Virrasta. Beta valmistunee marraskuun lopulla.
- c. Lähdössä tiedonluovutusluvut organisaatioille, ilmoitus jos tiedonsiirto sallitaan.
- d. EU rahoituksen vaatimuksena että tiedot näkyy OpenAIREssa.
- e. Organisaatioilla ollut hankaluuksia projektitietojen kanssa, ja OpenAIREn vaatimusmäärittelyt muuttuneet melko usein.

3. Seuraava kokous:

- a. 5.12. OKM (Meritullinkatu 1) nh. Juhani kello 13-16 - [Asiantuntijaryhmän kokous 5.12.2018](#)